

MENÚ

INICIAR SESIÓN

HAZTE SOCIO

eldiariocv.es

COMUNITAT VALENCIANA

Províncies Comarques Política Cultura Medi Ambient Economia Opinió Blogs

En castellano

DIRECTO

La crisis en Catalunya, al minuto | Carne Cruda

Comunitat Valenciana

Els llibres a la Plaça

Una tria de les novetats editorials de la Plaça del Llibre 2017

Gustau Muñoz

27/10/2017 - 09:31h

- PUBLICIDAD -

G SUITE DE GOOGLE CLOUD - TRABAJA DESDE CUALQUIER LUGAR

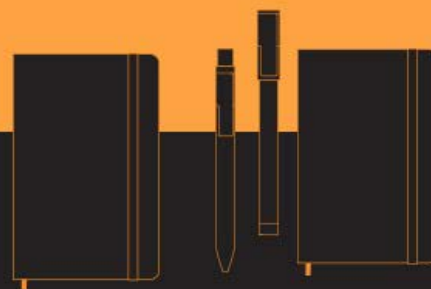
La opción rápida e inteligente para colaboración en equipo. Ver más.

- PUBLICIDAD -

MOLESKINE®

HALLOWEEN

20%
DE DESCUENTO

COMPRA AHORA

Una imatge de la Plaça del Llibre del 2016.

Al començament de novembre (del dia 1 al 5 enguany) els llibres ocupen la plaça de l'Ajuntament, a València. És la festa major del llibre en valencià. Els llibres escrits, editats i llegits són com el termòmetre d'una cultura. La Plaça del Llibre és una gran iniciativa dels professionals del sector, els editors, els llibreters, amb la participació activa dels autors i del públic lector. Amb el concurs de les institucions, com és normal i lògic. Els llibres són un gran invent, una eina de difusió del coneixement i una font de plaer (el plaer de llegir) sense parió. Tenen mala peça al teler en l'era d'Internet? Amençats pel llibre electrònic i els nous formats? Potser sí, qui ho sap. Però una cosa és clara: la Fira del Llibre de Frankfurt, el gran aparador mundial de la indústria del llibre, funciona a tot gas. El llibre en paper és un invent tan arrodonit com l'ampolla de vidre o la cadira per asseure's. Té molts problemes, és cert, però la seua simplicitat i utilitat comprovada li asseguren molt anys de vida.

Més enllà d'això, ens hauríem de preguntar per la salut del llibre valencià. Una assignatura pendent de la nostra cultura és la potenciació de la lectura. I concretament de la lectura en valencià. En aquest camp, com sap tothom, resta molt per fer. La pèrdua dels mitjans audiovisuals ha estat dramàtica, justament ara quan podrien haver fet tant en el terreny estrictament cultural. Caldrà confiar que aviat es recuperaran, perquè -incomprendiblement- ja tarden massa. Però avui, malgrat tot, es pot parlar d'un sector del llibre organitzat, amb associacions, fundacions i agents actius. Una indústria incipient, amb una vessant econòmica que mereix tots els suports, perquè genera activitat i crea llocs de treball qualificats. La incúria dels darrers governs en aquest aspecte, com en tants altres, fou escandalosa.

El camí recorregut des dels anys seixanta fins ara, en mig segle, no ha estat fàcil. Cap a començaments de la dècada de 1960 quasi no hi havia editorials al País Valencià. Pràcticament hi havia només la meritòria, però anacrònica, editorial Sicània. Les editorials en castellà, com havia passat històricament, acabaren traslladant-se a Madrid, cas de Castalia. Abans hi havia hagut el cas d'Aguilar, valencià d'origen, o de Sempere, que també acabà abandonant València. Convindria –com ja he suggerit alguna vegada– que algú fes un dia una història de l'edició al País Valencià. Seria del màxim interès. Ara bé, a partir de mitjan anys seixanta la cosa començà a canviar. El 1962 tornà a funcionar l'editorial L'Estel, i després s'hi sumaren Concret i Tres i Quatre. Aquesta darrera, fundada el 1968, ha perviscut fins els nostres dies. I en les dècades posteriors vingué l'esclat definitiu, amb Bromera, Bullent, Tàndem, Afers, fins arribar a l'actualitat, amb Perifèric, Vinclé, Pruna, Drassana, Balandra, L'Andana, Austrohongaresa, Lletra Impresa, Denes, Edicions 96, Onada, i moltes més, a les quals cal sumar les edicions institucionals més actives, com PUV, la IAM, la Universitat d'Alacant o la Jaume I.

LO +

[Lleído](#) [Comentado](#)

Una parròquia de Nules (Castelló) contra l'ensenyament en la diversitat sexual: "Papa, porta'm a un col·le normal?"

[Sergi Pitarch](#) - València

Conflicte permanent en el Metro i el Tram: els sindicats perllonguen ara les vagues fins a Nadal

[Carlos Navarro Castelló](#)

Podem es resigna al fet que els pressupostos de la Generalitat no arrebleguen totes les seues prioritats

[Miguel Giménez](#) - València

Els premis Jaume I adverteixen: Un país que no fa recerca "té les portes tancades al futur"

[Europa Press](#) - València

- PUBLICIDAD -

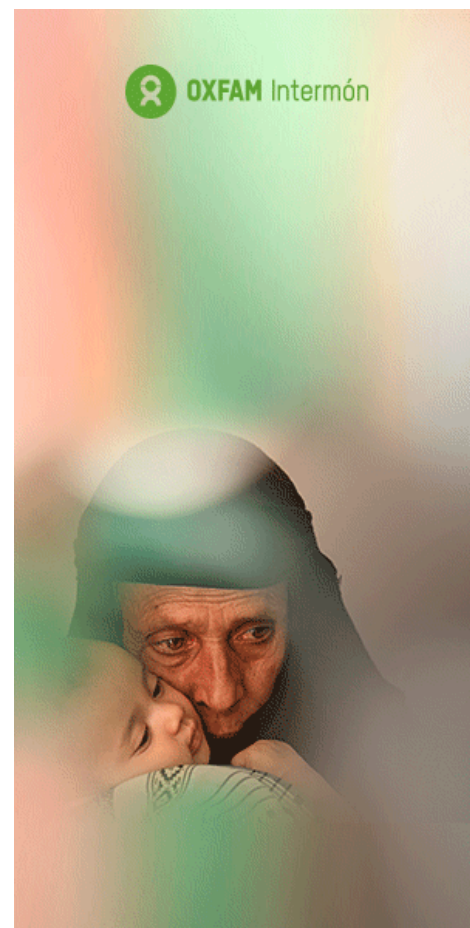
La Plaça del Llibre, per consegüent, ofereix una ocasió magnífica per acostar-nos a la realitat editorial valenciana, a la qual s'afegeixen algunes editorials de la resta de l'àmbit lingüístic, que hi assistiran. Però sobretot ofereix quantitat i qualitat, una ocasió per trobar autors i propostes, aquells llibres que cercàvem fa temps o els que no coneixíem i ens sorprenen i ens atrauen tot d'una. En definitiva, una ocasió per a promoure la lectura, aquest acte personal i tan civilitzat, que no va contra ningú, sinó a favor de tots.

Ací faré un breu recorregut per uns quants llibres que em semblen interessants i recomanables. Evidentment n'hi ha molts més (i de molts gèneres, com ara el juvenil i infantil que no controle), però aquesta seria la meua tria. Una tria personal. No vull ni puc ser exhaustiu, només apuntar alguns títols que trobe suggeridors, de qualitat, interessants. Llibres que un lector atent en principi no hauria de perdre's. I que en conjunt donen testimoniatge d'una maduresa insospitada, que no era gens fàcil de preveure en temps no tan llunyans. Aquesta realitat tan esponerosa és el resultat de l'esforç de molta gent, un esforç col·lectiu que mereixeria una recepció i una acollida molt més entusiasta pel conjunt del públic, tinga o no el valencià com a primera llengua.

De primer, unes quantes novel·les: Martí Domínguez, *L'assassí que estimava els llibres* (Proa); Xavier Aliaga, *Les quatre vides de l'oncle Antoine* (Angle); Urbà Lozano, *Vindrà la mort i tindrà els teus ulls* (Bromera); Pasqual Alapont, *El mal que m'habita* (Bromera); Verena Boos, *Taronges de sang* (Bromera) i *La memòria de les ones* (Balandra), de Pepa Guardiola. Sense oblidar *Capvespre*, de Josep Bertomeu (Lletra impresa), malauradament desaparegut fa un any, justament quan encetava (tardanament, però efectiva) una carrera literària prometedora. La narrativa viu ara una època fecunda entre nosaltres, amb autors i autores en tots els registres, que van madurant a ulls veients. El relat breu (com es pot comprovar a *Entre dones*, de 10 autores, Balandra) mostra tanta vitalitat com les narracions i novel·les de gran alè, com són les esmentades, que representen tan sols una petita mostra. La ficció sol·licita sempre la nostra atenció, és una necessitat de primer ordre, i a hores d'ara aquest gènere esmunyedís –sempre en mutació– viu una gran època, amb autors com Ferran Torrent, Manuel Baixauli, Anna Moner, Raquel Ricart, Jovi Lozano Seser, Carme Manuel, Núria Cadenes, Josep Franco i tants altres. Acostem-nos-hi. No tot han de ser premis planeta i *best sellers* prefabricats.

Un descobriment i una sorpresa per a molts lectors podria ser la recuperació del cicle valencià de Vicent Blasco Ibàñez per Austrohongaresa d'Edicions, que ha posat al circuit comercial cinc novel·les de Blasco traduïdes al valencià: *Arròs i tartana*, *La barraca*, *Entre tarongers*, *Flor de maig* i *Canyes i fang*. Les històries intenses de Blasco, de fort contingut social, com sonen en valencià? ¿Com funcionen en la llengua de tracte amb la gent del seu autor, en la llengua dels seus personatges? És interessant comprovar-ho i alhora aproximar-se de nou a un autor menystingut per l'exquisidosa literària posterior (i coetània) però que és sens dubte un dels grans, i molt proper a nosaltres quant a valors i ambicions.

En poesia, un gènere habitualment ubèrrim, sobresurt, després de l'aclamat i magnífic *Serena barca* (Buc), de Maria Josep Escrivà, l'edició de la *Poesia completa*, 1976-2016 de Marc Granell per la Institució Alfons el Magnànim. Marc Granell, que serà homenatjat en aquesta edició de la

- PUBLICIDAD -

The CLEANER®

TRAPOS PARA HOMBRE

- PUBLICIDAD -

- PUBLICIDAD -

Plaça del Llibre, és ja un poeta de referència amb una gran projecció. Una poesia reveladora, compromesa, de molts registres. I també un autor estimat.

Plaça del Llibre.

Un llibre de caire assagístic, però amb credencials acadèmiques, que destaca especialment en aquesta avinentesa és *Nou viatge pel País Valencià*, de Nèstor Novell i Josep Sorribes, publicat en dos volums (un total de 1600 pàgines), per Publicacions de la Universitat de València, la Institució Alfons el Magnànim i la Universitat d'Alacant. Un recorregut de dalt a baix pel país amb un munt d'informacions i de plantejaments útils, un viatge apassionant per les terres valencianes, en un temps de replantejament després de la crisi del model basat en el binomi construcció i turisme. D'aquest llibre admira l'erudició, el munt de dades, l'estil inclassificable, la facilitat de lectura, les idees clares i estimulants dels autors, el gran paper que pot jugar per a repensar el País des de baix, poble a poble i comarca a comarca. Un llibre que tot ciutadà compromès hauria de llegir.

La commemoració dels vint-i-cinc anys de la mort de Joan Fuster ha donat com a fruit una sèrie de noves aproximacions a l'obra i la personalitat de l'autor de Sueca. En primer lloc, un petit volum imprescindible: *Per què Fuster tenia raó*, de Pau Viciano (Tres i Quatre). Aquest llibre és molt més que una vindicació fusteriana. Conté una reflexió de fons sobre els canvis de la societat per ajustar el plantejament fusterià a les noves coordenades. Hi ha pensaments tancats que amb el temps deixen de ser útils. I n'hi ha d'oberts, com el de Fuster, que manté una validesa sorprenent en els seus eixos fonamentals. La refutació de les crítiques desenfocades es combina així amb una reflexió positiva, ben formulada i estimulante. Cal esmentar també *Escrits contra el silenci*, de Toni Mollà (Vincle), que presenta una enèrgica reivindicació de la vigència de Fuster i alhora un recull dels articles sempre incisius i originals de Toni Mollà, sobre una varietat de qüestions relacionades amb la cultura i la societat valencianes.

Nosaltres els fusterians, a cura de Salvador Vendrell i Josep Lozano (Perifèric), ofereix textos breus sobre què va significar Fuster per a tot un seguit de personatges del país. Ha tingut una seqüela, *Nosaltres les fusterianes* (Tres i Quatre), un llibre prolix. De molta qualitat –tant pel que fa als textos com a les il·lustracions– és el llibre-catàleg a cura d'Anacleto Ferrer i Artur Heras *Alfaro-Fuster. Assaig amb els dits* (Universitat de València), coincident amb l'exposició sobre la relació Fuster-Alfaro al Centre cultural La Nau.

L'editorial Afers acaba de publicar un volum literalment sensacional: la biografia de Josep Maria de Casacuberta, a cura de Faust Ripoll. Un llibre que tracta d'un capítol fonamental de la nostra història cultural, d'un editor de raça, creador de l'Editorial Barcino, que és un capítol clau de la cultura catalana, amb moltes projeccions valencianes. Faust Ripoll, que ja havia publicat *Valencianistes en la postguerra*, ha fet amb aquesta biografia una gran aportació, que es fa llegir.

I no puc deixar de ressenyar alguns llibres singulars: *Els catalans als camps nazis*, de Montserrat Roig (Edicions 62), un clàssic recuperat sobre el calvari dels catalans, en sentit ampli, internats als camps de la mort nazis, un estudi pioner que malgrat la duresa del tema és imprescindible conèixer. Què era Mauthausen? Qui hi va anar a parar? Quina responsabilitat tingué el govern espanyol en aquest assumpte?

Diari de Sotaia, de Joan Pellicer (IAM) recull els apunts i reflexions, de gran bellesa, del malaguanyat naturalista de Diània que tantes coses ens va ensenyar. Gonçal López-Pampló traça a *D'Ors a Fuster* (PUV) una panoràmica útil de l'assaig català contemporani, que ha merescut una acollida molt favorable entre els estudiosos, i que constitueix una bona guia de lectura. *La idea del socialisme. Assaig d'una actualització*, d'Axel Honneth (IAM), ofereix una reflexió sobre el que pot significar el socialisme avui, més enllà de la deformació radical de l'experiment totalitari i de la subsumció en un capitalisme voraç. Un assaig d'idees, valuós, que convé llegir i debatre.

I finalment faré esment d' *Una pàtria prestada. Lectures de fragilitat en la literatura catalana* (PUV), de Simona Skrabec, un assaig suggeridor sobre aspectes problemàtics i els autors més significatius de la literatura catalana, en una perspectiva comparada, que mostra la penetració i l'escriptura subtil de l'autora eslovena, que ja és una més de la nostra societat literària i que manté forts vincles amb València.

La panoràmica no seria completa sense al·ludir a les revistes culturals. *Mètode, L'Espill, Debats, Afers* i *Caràcters*, entre altres més com ara *Saó, Lletraferit* o *L'Aiguadolç*, han fet i fan un paper estructurador cabdal de la nostra cultura. *L'Espill* 54/55, per exemple, inclou articles de Zygmunt Bauman, Richard Wolin, Enzo Traverso, Pau Viciano, Manel Ollé, Francesc Parcerisas, Manuel Arranz, Faust Ripoll o Manuel López Segura (que hi publica un article polèmic sobre la història de l'arquitectura valenciana), entre altres. Un número doble ple a vessar de contingut, al qual el seguirà el número de tardor, amb un dossier sobre "Nació i narració". *Caràcters*, revista de llibres ha arribat recentment al número 80, i ha fet al llarg del temps un servei molt positiu a la crítica literària i al llibre en general. *Afers* dedica el seu darrer número al nacionalisme cultural. *Debats* a plurinacionalitat, federalisme i sobirania a l'Estat espanyol. Cadascuna en el seu estil i amb el seu enfocament han aportat alguna cosa de molt important a l'esclat de l'edició i la cultura en la nostra llengua. Un esclat, tanmateix, diríem que discret, mig amagat, com entre parèntesi: coses d'aquesta societat nostra...

Un personatge de la darrera novel·la de Martí Domínguez descobria, astorat, tot aquest món (o més aviat submón) d'escriptors, autors, traductors, editors, correctors, il·lustradors, del qual no en sabia ni un borrall abans i que, per motius de dedicació professional, comença a freqüentar. I es queda absolutament bocabadat. Una metàfora feliç, perquè ¿quants habitants i conveïns de València o d'Alacant, de Castelló o Elx, que no es considerarien del tot analfabets o incultes, gent benestant amb cases confortables, no tenen ni idea de tota aquesta panoràmica que he dibuixat ara de manera abreujada i parcial?

Els s'ho perden, podríem dir. Però no: l'assignatura pendent i urgent és guanyar penetració social, aconseguir que aquest públic potencial se sume finalment a l'esforç per redreçar la nostra llengua i la nostra cultura. No hi ha prou d'evocar solemnement el *Tirant* o la poesia d'Ausiàs March. Cal llegir els nostres autors d'ara.

Cal comprar els seus llibres i llegir-los: per mèrits propis, per descomptat, per l'interès intrínsec de les propostes, però també amb el suport imprescindible i eficaç de qui pot i ha de donar-lo. I en primer terme dels mitjans de comunicació i de les institucions –començant per la Generalitat– responsables, en la part tan important que els pertoca, de la bona marxa civil i cultural de la nostra societat.

27/10/2017 - 09:31h

